

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie M. P., X. P., I. C., M. C., E. F., T. K., J. S., A. S., A. Z., G. C., R. K., G. P., P. R., G. B., T. O., M. P. i T. Ś.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 10 marca 2016 r. wniosku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa [...], w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa [...], zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu sprawy M. P., X. P., I. C., M. C., E. F., T. K., J. S., A. S., A. Z.-R., G. C., R. K., G. P., P. R., G. B., T. O., M. P. i T. Ś..

Uzasadniając to wystąpienie podniesiono, że tylko jeden z sędziów wyznaczonych do rozpoznania przedmiotowej sprawy, jest sędzią orzekającym obecnie w sprawach karnych – i jest to sędzia delegowany z sądu okręgowego – natomiast pozostali sędziowie tego składu orzekają w innych wydziałach Sądu Apelacyjnego w [...]. Taka sytuacja miała być wynikiem wyłączenia wszystkich sędziów Wydziału Karnego od orzekania w tej sprawie – w związku z rozpoznawaniem środków odwoławczych w sprawach powiązanych podmiotowo i przedmiotowo z niniejszym postępowaniem. Sąd występujący dostrzegł w związku z powyższym „*potencjalne zagrożenie dla wizerunku sądu jako tego podmiotu,*

który zawsze, w każdej rozpoznawanej sprawie orzeka w sposób obiektywny, rzetelny i fachowy, wolny od jakichkolwiek uwarunkowań /.../". Powołując się nadto na obraz sądów w opinii publicznej oraz prawa człowieka i w tych okolicznościach upatrując przesłanki kształtujące pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, uznano za uzasadnione wystąpienie o zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Apelacyjnego w [...]. o przekazanie w/w sprawy innemu sądowi równorzędnemu, w oparciu o przepis art. 37 k.p.k. – okazał się przedwczesny. Od dnia – co najmniej – 6 października 2015 r. (k. – 23604) w aktach postępowania odwoławczego zalegają wnioski pięciu sędziów Sądu Apelacyjnego w [...] (Z. Ś., Z. R., E. L., S. S. i S. U.) o ich wyłączenie od rozpoznania przedmiotowej sprawy. Nadto, w dniu 13 października 2015 r. wpłynął wniosek obrońców: adw. H. S. i adw. P. S. – także dotyczący wyłączenia w/w sędziów Sądu Apelacyjnego w [...] oraz sędziego P. M. (k. – 23609-23615). Kolejny wniosek w tej materii (dot. SSA R. S.) został skierowany do Sądu Apelacyjnego w [...] w dniu 3 lutego 2016 r.

Do chwili obecnej, w aktach sprawy brak jest jakichkolwiek decyzji procesowych odnoszących się do tych wniosków, chociaż sprawa była już dwukrotnie kierowana na termin rozprawy (w dniu 26 listopada 2015 r. została zdjęta z wokandy z uwagi na chorobę członków składu orzekającego, a w dniu 22 stycznia 2016 r. – postanowiono zwrócić się do Sądu Najwyższego z wnioskiem w trybie art. 37 k.p.k.). W obu wypadkach zresztą do składu orzekającego wyznaczano SSA R. S., którego dotyczą te same przesłanki ewentualnego wyłączenia, jakie podniesiono w stosunku do pozostałych sędziów objętych wnioskami.

W tej sytuacji podstawowa przesłanka, jaka legła u podstaw wystąpienia o zmianę właściwości miejscowej, nie znajduje swego procesowego odzwierciedlenia, bowiem w istocie – poza konsekwencjami uregulowania zawartego w art. 40 § 1 pkt 6 k.p.k. – sędziowie, których dotyczą wnioski, nie zostali formalnie wyłączeni od orzekania w niniejszej sprawie, co czyni całą inicjatywę podjętą w tym zakresie – oczywiście przedwczesną.

Podkreślić też należy, że instytucja zmiany właściwości miejscowej, uregulowana w art. 37 k.p.k., związana jest w pierwszej kolejności z odniesieniem do wartości abstrakcyjnej, jaką jest dobro wymiaru sprawiedliwości, oceniane przez sąd właściwy do rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych, który dostrzega zagrożenie dla tego dobra – niemożliwe do samodzielnego przewyciężenia. Obowiązujące przepisy procesowe nie przewidują natomiast uprawnienia stron procesowych do przejawiania inicjatywy w tym zakresie zwłaszcza, że ta ostatnia w niniejszym wypadku odwołuje się do dywagacji kwestionujących kompetencje, kwalifikacje zawodowe, bezstronność i obiektywizm sędziów. Te zaś zastrzeżenia obrońców kierowane pod adresem Sądu Apelacyjnego w [...] – zostały w jego wystąpieniu zdecydowanie odrzucone.

Jedynie na marginesie tych uwag zauważyć trzeba jeszcze, że przy konstruowaniu przyszłego składu orzekającego większą uwagę należy poświęcić badaniu potencjalnych powodów wyłączenia sędziów, aby nie powodować dalszej zwłoki w rozpoznaniu wniesionych środków odwoławczych. Sytuacja związana z osobą SSA R. S. od początku powinna być brana pod uwagę w związku z treścią notatki z dnia 1 października 2015 r. (k. – 23603), czego najwyraźniej nie dostrzeżono.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.